

Den groteska kroppen

»Det är frestande att skapa en slät kropp att visa upp«

Det gungar om valkarna, magen hänger och gäddhänget dallrar i den ograciösa rörelsen till musiken. I all sin nakenhet, i all den sårbarhet som våra kroppar utgör i en tid av retuscherade ideal. Det började i ett kök en gång och sedan dess har hon dansat in i många rum fyllda med rädsla. En annan kropp har också blivit alltmer synlig, en annan kropp i ett annat rum, inristad med urgamla bildmotiv, också svällande på fel ställen, enligt den norm vi formas efter. De får många hatmail dessa två kroppar, obscena förslag och förakt. De får också många kärleksbrev, inte minst från unga kvinnor som håller på att kvävas i det snäva klimat som vår kroppskultur skapat. Och dessa två kroppar fortsätter att visa sig. Och jag känner – tacksamhet. Och glädje.

Stina Wollter och Mia Skäringer är som två uppkäftiga installationer av något annat, ett hopp bortom det som håller oss på plats. Och min tanke går till den groteska kroppen. Den som Bachtin talade om. Inte för att Stinas och Mias kroppar är groteska, tvärtom, utan för att de genom sin ärlighet blir sårbara. Bachtin talar om den öppna kroppen, den som vågar visa upp sina skavanker, sina sår, utan perfektion. Kroppen som signalerar: ”jag finns”, men också ”jag behöver dig”. Bachtin ställer den mot den utslätade kroppen, kroppen med den slutna ytan, som är färdig och klar, utan skavanker eller sår. Den retuscherade kroppen som visas upp först när det groteska har skalats bort eller dolts. Det är en färdig kropp och därför också en kropp som signalerar att den inte behöver någon annan. Jag har skrivit om det på annan plats (SKT Nr 4, 2014), då i förhållande till Ulf Ekmans konvertering. Men tanken är högaktuell också nu.

En annan sorts kropp vilar i en annan sorts osäkerhet just nu. Den politiska kroppen. I skrivande stund har det gått drygt två veckor sedan valet och vi har börjat kunna andas igen. Men bara lite och väldigt försiktigt. För läget är osäkert, ingen

vet ännu vem som ska regera Sverige eller hur. Jag slår på TV:n en fredag kväll och ser den främsta företrädaren för det parti som växer sig allt större. Jag ser en utslätad kropp i Skavlans gästfåtölj. Det är en perfektion som kräver perfektion av andra på ett kyligt och tillslutet sätt. Trots denna perfektion, eller kanske på grund av den?, har dess parti tagit ytterligare ett kliv framåt i vårt avlånga land. Var femte svensk har valt att lägga sin röst på denna vita, manliga, disciplinerade kropp. Det är ett faktum. Också, för så måste det rimligtvis vara, i våra kyrkor.

Samtidigt pågår ett biskopsval i ärkestiftet. Jag läser om nominerade, deltar i gudstjänster, diskuterar lämplig kandidat. Det är ett viktigt val. Inte för att det sker i ärkestiftet, utan för att vi lever i en osäker tid. Att vara biskop är på ett sätt en omöjlig uppgift. Endast möjligt för att biskopen är en av flera, en av flera biskopar, en av flera präster, en av flera troende. I denna osäkra tid tänker jag att ledarskapet behöver slå vakt om den groteska kroppen. Det är frestande att skapa en slät kropp att visa upp. Men jag tror att världens behöver det motsatta. Evangeliets radikalitet värnar om den groteska kroppen. Vi retuscherar och evangeliet klär av. Vi måste orka stå kvar, i det osäkra. Med alla våra skavanker.

För denna sårbarhet, dansar Stina och fotar sig Mia. Tänker jag. Och jag är så tacksam för det. För våra barns och barnbarns skull. Och låt oss alla ge oss in i den dansen. Låt oss, tillsammans med alla modiga, dansa evangeliet in i den osäkerhet som ingen av oss kan undfly. För världens, kärlekens och Guds skull.

ULRIKA SVALFORS